

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

In de kerkdienst

7. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Dicht bij het licht

Lees Johannes 1:9 en 14 voor, of vraag een kind om dit te doen. Wanneer tijdens het kindermoment de kerstkaars wordt aangestoken, kan dat na het lezen van de bijbeltekst worden gedaan.

Laat daarna het filmpje van deze zondag zien. Bij het **filmpje** horen we het **projectlied**, met ondertiteling. Het lied kan gezongen worden, maar het is ook goed mogelijk om naar het lied te luisteren.

Je vindt het filmpje, en de tekst en muziek van het projectlied op debijbel.nl/bijbelbasics.

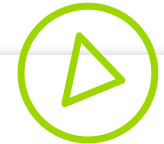
Johannes 1:9 en 14

Gods Zoon is het ware licht, dat schijnt voor alle mensen. Hij kwam naar de wereld...

[...]

Gods Zoon is een mens geworden. Hij heeft bij ons gewoond. In hem hebben wij Gods hemelse macht gezien. Hij is Gods enige Zoon, die bij de Vader vandaan gekomen is. In hem waren Gods liefde en trouw volledig aanwezig.

In de kinderdienst

8. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Expeditie Lichtspoor

De kinderen hebben in deze afgelopen adventsperiode verschillende lijnen getrokken op hun expeditiekaart. Hiermee kwamen ze steeds dichterbij het licht. Vandaag is het Kerst en ontdekken ze om welk licht het gaat.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- de expeditiekaart
- daglicht

Aan de slag:

- De kinderen wijzen op de expeditiekaart de plek aan waar de lijnen zich op één plaats kruisen.
- De kinderen houden hun expeditiekaart voor het raam in het daglicht.
- Laat de kinderen dit een halve minuut volhouden. Zien ze al iets tevoorschijn komen?
- Wie ontdekken de kinderen in de wereldbol?
- Weten de kinderen nu wie Johannes bedoelt met het licht?
- Wat heeft dit Kind met Kerst te maken?
- Wat zeggen de woorden die de kinderen de afgelopen adventszondagen ontdekt hebben over dit Kind?

8-12 jaar

Expeditie Lichtspoor

De kinderen hebben in deze afgelopen adventsperiode verschillende lijnen getrokken op hun expeditiekaart. Hiermee kwamen ze steeds dichterbij het licht. Vandaag is het Kerst en ontdekken ze om welk licht het gaat.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- de expeditiekaart
- daglicht

Aan de slag:

- De kinderen wijzen op de expeditiekaart de plek aan waar de lijnen zich op één plaats kruisen.
- De kinderen houden hun expeditiekaart voor het raam in het daglicht.
- Laat de kinderen dit een halve minuut volhouden. Zien ze al iets tevoorschijn komen?
- Wie ontdekken de kinderen in de wereldbol?
- Weten de kinderen nu wie Johannes bedoelt met het licht?
- Wat heeft dit Kind met Kerst te maken?
- Wat zeggen de woorden die de kinderen de afgelopen adventszondagen ontdekt hebben over dit Kind?

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

9. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

God van Licht,
De donkere dagen zijn voorbij!
Wij vieren feest, het is Kerst.
Jezus is geboren!
We hoorden deze weken verhalen
waarin werd beloofd dat het licht zou worden.
We waren al dicht bij het licht.
En nu is het donker helemaal verdwenen!
Het licht is gaan schijnen voor alle mensen.
We bidden dat alle mensen op de wereld
vandaag dat licht mogen zien.
Amen.

Tip

Ga in een kring
zitten voor dit gebed. Je
kunt een kaars aansteken,
of de kaars die je
meeneemt uit de dienst
in het midden
zetten.

10. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Johannes 1:1-18

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouw materiaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Licht in de nacht

Het is donker. De meeste mensen slapen al. Maar in één huis brandt nog licht: bij Johannes. Johannes is al wekenlang bezig om een boek te schrijven. Een boek over een heel bijzonder iemand. Over Jezus. Het is bijna klaar. Maar één hoofdstuk heeft Johannes nog niet geschreven: het eerste hoofdstuk. Het begin van het boek. Het begin van een boek is altijd belangrijk. Daar moet je goed over nadenken. Johannes heeft de olielamp aangestoken, hij legt zijn rol papier op tafel, hij pakt zijn pen, en hij gaat op een krukje zitten. Hij denkt na. Wat zal hij schrijven? Wat moet hij vertellen in het begin van zijn boek? Iets over hoe Jezus aan het werk ging? Of over dat Jezus geboren werd? Johannes staat op. Hij duwt de deur open en loopt naar buiten, de donkere binnenplaats op. Hij kijkt omhoog naar de donkere hemel. Naar de maan. En de sterren. Het licht dat God gemaakt heeft voor de nacht. En ineens weet Johannes het. Als hij over Jezus schijft, moet hij beginnen bij het allereerste begin. Bij het licht. Ja! Dat is het! Johannes gaat weer naar binnen. Hij gaat op zijn krukje zitten. Hij pakt zijn pen. En hij begint te schrijven.

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

*'Lang, heel lang geleden was er nog helemaal niets.
Er was nog helemaal niemand.
Ja, er was één iemand: God.
Maar God was niet alleen. Zijn Zoon was er ook. Altijd al.
Toen God de wereld maakte, was zijn Zoon er ook bij. Hij hielp zijn Vader. Hij zorgde ervoor dat het licht werd. Hij zorgde voor de zon overdag, en voor de maan en de sterren die licht konden geven in de nacht.
Hij zorgde ervoor dat er planten en dieren en mensen op de wereld kwamen. Hij zorgt ervoor dat jij en ik bestaan. Dat we kunnen leven en lopen en rennen, en ademen.
God had de wereld zo mooi bedoeld. Maar het ging niet goed. Veel mensen maakten ruzie met elkaar. Ze vochten met elkaar.
Ze wilden leven zonder God.
Het was net alsof alle mooie dingen van Gods wereld verdwenen.*

*Alsof het licht verdween.
Alsof het nacht was geworden.
Maar toen kwam de Zoon van God naar de aarde toe.
Hij werd als kleine baby geboren.'*

Johannes legt zijn pen neer. Hij glimlacht. Hij was er natuurlijk niet bij, maar hij heeft van zijn vrienden gehoord hoe het ging toen Jezus geboren werd. Een jonge vrouw, Maria, verwachtte een kindje. Samen met Jozef, haar man, ging ze op reis naar Betlehem. Dat moest van de keizer. Ze moesten een heel eind reizen. Maar toen ze in Betlehem kwamen, was er nergens plek voor hen. Gelukkig vonden ze een leeg schuurtje. Een soort stal waar de schapen in de winter altijd stonden. Daar werd Maria's zoontje geboren. Maria wikkelde hem in een doek, en Jozef legde hem in een voerbak. Dat was zijn wiegje. Jezus noemden ze hem. Johannes schrijft snel verder.

*'Jezus groeide op bij zijn vader en moeder, Hij woonde tussen alle andere mensen.
Hij leek een heel gewoon, lief kindje.
Maar Hij was meer dan zomaar een kind.
Hij was Gods eigen Zoon.
Hij bracht het licht van God terug op de aarde.
Hij liet ons zien hoeveel God van ons houdt.'*

Johannes knikt. Ja. Zo moet hij zijn boek beginnen. Zo kunnen de mensen lezen wie Jezus eigenlijk is: de Zoon van God. Zo begrijpen ze wat hij komt doen: dat hij ervoor wil zorgen dat de mensen weer dicht bij God gaan leven. Dat hij ervoor zorgt dat het licht van God weer gaat schijnen. Dat licht waar Mozes al over schreef. Waar Jesaja al over vertelde. Het licht waar Zacharias over zong. Wat bijzonder, denkt Johannes. Dat God die alles maakte, zijn Zoon naar ons toe heeft gestuurd. Zijn Zoon, die altijd vlak

bij Hem leefde. Die God zo goed kent. En dat Jezus ervoor heeft gezorgd dat wij nu ook veel beter begrijpen hoe goed God is. Hoeveel hij van ons houdt. Johannes rekt zich uit. Hij neemt een slokje druivensap. Hij is moe. Maar hij móet dit stukje afmaken. *'Wat denk je?' schrijft hij. 'Zullen de mensen begrijpen wie Jezus is? Zullen ze snappen dat Hij eigenlijk de Zoon van God is? Zullen ze Hem geloven? Dat hoop ik!
Want als je in Jezus gelooft, dan is het net alsof je opnieuw geboren wordt. Je wordt natuurlijk niet écht opnieuw geboren, dat kan niet. Maar je krijgt wél een nieuwe Vader: God zelf. Hij belooft om altijd voor je te zorgen. Hij is heel erg blij met jou. Jij bent Gods kind.
Het is net of het donker van de nacht verdwijnt, als je in Jezus gelooft. Jij mag leven in het licht.'*

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

8-12 jaar

Johannes 1:1-18

Dicht bij het licht

Dit jaar gaat het met Kerst over 'Dicht bij het licht'. De afgelopen weken lazen we elke zondag een tekst over het licht. Vandaag lezen we het kerstverhaal zoals Johannes dat opgeschreven heeft. Hij vertelt niet over een kindje in een voerbak, maar over Jezus die Gods Zoon is en naar de wereld komt als het licht voor alle mensen.

Gods Zoon komt naar de wereld

Gods Zoon was er al in het begin

In het begin was Gods Zoon er al. Hij was bij God, en hij was zelf God. In het begin was hij al bij God. Alles is door

hem ontstaan. Zonder hem zou er niets zijn.

Al het leven komt van hem. Het leven dat hij brengt, is het licht voor de mensen. Hij is het licht dat schijnt in het donker. En het licht heeft het gewonnen van het donker.

Er kwam een man die door God gestuurd was. Hij heette Johannes. Hij kwam om te vertellen over het ware licht. Want alle mensen moesten in dat licht gaan geloven. Johannes was niet zelf het licht, maar hij kwam om over het licht te vertellen.

Gods Zoon is naar de wereld gekomen

Gods Zoon is het ware licht, dat schijnt voor alle mensen. Hij kwam naar de wereld, die hij zelf gemaakt had. Maar toen hij in de wereld was, begrepen de mensen niet wie hij was. Hij kwam bij zijn eigen mensen, maar die wilden niet in hem geloven.

Toch waren er ook mensen die wel in hem geloofden. Zij mochten kinderen van God worden. Dat betekent dat ze

op een nieuwe manier geboren zijn. Niet op de gewone manier, uit een vader en een moeder. Maar op een hemelse manier, uit God.

Door Gods Zoon kennen wij God

Gods Zoon is een mens geworden. Hij heeft bij ons gewoond. In hem hebben wij Gods hemelse macht gezien. Hij is Gods enige Zoon, die bij de Vader vandaan gekomen is. In hem waren Gods liefde en trouw volledig aanwezig. Johannes vertelde over hem, en zei: 'Na mij komt iemand die belangrijker is dan ik. Want hij was er al veel eerder dan ik.' God is goed voor ons, telkens weer. Dat merken we aan de grote liefde die zijn Zoon ons laat zien. Via Mozes hadden we Gods wet al gekregen. En nu hebben we door Jezus Christus Gods liefde en trouw leren kennen. Nog nooit heeft iemand God gezien. Maar de enige Zoon, die zelf God is, kent de Vader van dichtbij. Gods Zoon is bij ons gekomen. En door hem kennen wij God.

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

11. OM TE WETEN

Kerstverhaal zonder kerststal

Vandaag lezen we een bijzonder kerstverhaal: het verhaal over Jezus' komst in de wereld, zoals Johannes dat vertelt. Geen Jozef en Maria, geen herders en engelen, en ook geen voerbak, zoals bij Matteüs en Lucas. En al helemaal geen kerststal, die komt eigenlijk niet eens in de Bijbel voor. Zo lijkt het op het eerste gezicht helemaal geen kerstverhaal. Maar door hoe Johannes zijn verhaal vertelt, ontdek je juist weer heel andere dingen over Jezus' komst naar de wereld. Lees het maar in Johannes 1:1-18!

Licht!

Hoe vaak lees je het woordje 'licht' in de bijbeltekst van vandaag? En over wie gaat het? In Johannes 8 zegt Jezus over zichzelf dat Hij het 'licht voor de wereld' is. In de bijbeltekst van vandaag vertelt Johannes waar dat licht vandaan komt. Het licht was vanaf het begin al bij God, want het licht is deel van God zelf. Jezus is helemaal met God verbonden. En nu komt dat licht naar de mensen toe, schrijft Johannes. Jezus is niet alleen maar 'het licht voor de mensen', Hij is zelf mens geworden. Jezus kwam bij ons wonen, zo dichtbij wil God bij ons, bij jou zijn. Door zijn Zoon, het licht voor de mensen, is God altijd bij ons. Elk kaarsje dat je aansteekt, helpt je om daaraan te denken.

12. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Er zijn dus ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Hoe ziet jullie huis er nu met Kerst uit? Wat staat en hangt er dat er anders niet is?
- Zijn er ook extra lichtjes? Waarom zijn er juist extra lichtjes met Kerst?
- Zou Jezus jullie huis mooi vinden zoals het nu versierd is?
- Jezus kwam bij ons op aarde wonen. Weet je waarom Hij dat deed?
- Wat ga je deze dagen verder doen met Kerst?

8-12 jaar

- Waarom zou Johannes zo graag een boek over Jezus hebben willen schrijven?
- Johannes noemt Jezus de Zoon van God. Weet jij wat hij hiermee bedoelt?
- Johannes schrijft dat Jezus het licht is voor alle mensen. Kunnen wij zijn licht ook zien? Op welke manier?
- Wat ga je deze dagen verder doen met Kerst?

13. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *Als je veel van iemand houdt* (Elly & Rikkert), *Hij is de rots* (Elly & Rikkert), *Kom vier het feest met mij* (Hemelhoog 141), *Lied van het licht* (Hemelhoog 143), *Vrolijk kerstfeest iedereen* (Oké4kids).

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

Tip

De kinderen die werken met een vel papier kunnen in plaats van figuren van lollystokjes ook een tekening maken in het huis voor Jezus.

14. OM TE DOEN

4-8 jaar

Expeditie Lichtspoor

De expeditie Lichtspoor zit erop. De vier woorden die we in de afgelopen weken hebben ontdekt, brengen ons bij het licht. Bij de binnenkomer hebben we met elkaar nagedacht wat deze vier woorden over de oplossing van de laatste opdracht zeggen: *Jezus is het licht voor de wereld. Hij wil vrede geven aan alle mensen.* Vandaag vieren we het Kerstfeest. Het feest van de geboorte van Jezus, de Zoon van God die bij ons kwam wonen. Kennen de kinderen de personen uit het kerstverhaal? Maar vooral: weten ze wat er over Jezus door Johannes is opgeschreven?

Wat heb je nodig?

- kerstfiguren of plaatjes van de kerstfiguren

Aan de slag:

- Plaats de kerstfiguren op de tafel.
- Geef een aanwijzing bij ieder kerstfiguur. Weten de kinderen om wie het gaat? Dan wordt deze figuur apart gezet.
- Gebruik je platen? Laat de kinderen dan steeds de juiste plaat aanwijzen.
 - Engel: Ik vertelde Maria dat ze een kindje zou krijgen. Ook heb ik met Jozef gepraat tijdens een droom in zijn slaap. Ik ben ook bij de herders geweest om te vertellen dat Jezus is geboren!
 - Maria: Ik ben de moeder van Jezus.
 - Jozef: Ik ben de vader van Jezus.
 - Herder: Ik pas op de schapen en 's nachts zag ik ineens een groot licht. Een engel vertelde ons dat Jezus is geboren.
 - Jezus: Na hoeveel van deze onderstaande uitspraken weten de kinderen dat Jezus in de voerbak wordt bedoeld?
 - Ik ben het licht voor de wereld.
 - Ik ben de Zoon van God.
 - Ik ben naar de aarde gekomen om hier te wonen.

4-8 jaar

Een huis voor Jezus

Jezus kwam bij ons wonen. De kinderen maken een huis voor Jezus.

Wat heb je nodig?

- ijslollystokjes
- viltstiften
- lijm
- eventueel een stevig vel papier

Aan de slag:

- De kinderen maken van ijslollystokjes een huis voor Jezus.
- Ze kunnen een 3D-huis maken of ze plakken de ijslollystokjes op een stevig vel papier.
- Ze plakken de ijslollystokjes vast met lijm.
- De kinderen tekenen op de ijslollystokjes wie er in het huis voor Jezus zijn en plakken deze in het huis.

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

4-8 jaar

Kerstbingo

De kinderen horen het verhaal dat Johannes vertelt nog een keer en spelen hier bingo bij.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een bingokaart
- een pen of een potlood

En verder:

- het bijbelverhaal van deze zondag

Aan de slag:

- Ieder kind krijgt een van de bingokaarten en een pen.
- Lees het verhaal langzaam voor.
- Zien de kinderen een plaatje van wat er wordt voorgelezen, dan zetten ze een kruisje door het plaatje.

- Hoelang duurt het voordat de kinderen een rijtje van vier vol hebben?
- En hoe ver is het verhaal voorgelezen als alle kinderen de hele kaart vol hebben?

Tip

Eet met de kinderen na de bingo een chocoladekransje of ander kerstlekkers.

8-12 jaar

Expeditie Lichtspoor

De expeditie Lichtspoor zit erop. De vier woorden die we in de afgelopen weken hebben ontdekt, brengen ons bij het licht. Bij de binnenkomer hebben we met elkaar nagedacht wat deze vier woorden over de oplossing van de laatste opdracht zeggen: *Jezus is het licht voor de wereld. Hij wil vrede geven aan alle mensen.*

Vandaag vieren we Kerst. Jezus kwam naar de aarde. Hij is het licht dat schijnt voor alle mensen. Niks of niemand krijgt dat licht van Kerst uit.

Wat heb je nodig?

- een onuitblaasbaar kaarsje (te koop via internet of in een feestwinkel)
- een gasaansteker of lucifers
- een bakje water

Aan de slag:

- De kinderen zitten in een kring.
- Steek een kaarsje aan en vraag een kind om het kaarsje uit te blazen.
- Laat andere kinderen ook proberen het kaarsje uit te blazen.
- De kinderen ontdekken dat hoe je ook blaast, het licht niet dooft maar blijft branden.
- Vertel de kinderen dat Jezus naar de wereld kwam. Hij is het licht dat schijnt voor alle mensen.

Tip

Om het vlammetje te doven moet je de kaars in een bakje water leggen.

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

8-12 jaar

Licht verspreiden

Vandaag vieren we het Kerstfeest. Het feest van de geboorte van Jezus, de Zoon van God, die het licht is voor alle mensen. De kinderen reageren op elkaar tot het volle licht er is.

Wat heb je nodig?

- het werkblad
- een vel papier
- viltstiften
- een (led)waxinelichtje

Vooraf:

- Knip de tien kaartjes uit het werkblad.
- Schrijf op het laatste, tiende kaartje de titel van een kerstlied dat de kinderen uit jouw groep kennen.
- Leg een vel papier neer en leg er viltstiften bij.
- Leg het waxinelichtje op het papier.
- Doe het licht aan in de ruimte waar je bent.

Aan de slag:

- Er kunnen maximaal tien kinderen meedoen. Zij krijgen allemaal een kaartje van het werkblad.
 - Zijn er meer dan tien kinderen? Speel het spel dan vaker of vorm tweetallen.
 - Zijn er minder dan tien kinderen? Geef een aantal kinderen twee kaartjes.
- Op het kaartje zien de kinderen wanneer ze aan de beurt zijn om de opdracht op hun kaartje uit te voeren. Ze reageren dus op elkaar.

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN GLAS MET EEN VOET WAAR EEN (LED)WAXINELICHTJE OP PAST
- * EEN (LED)WAXINELICHTJE * GLASSTIFTEN OF PLAKKAATVERF

8-12 jaar

Gods licht voor iedereen

Jezus is naar de aarde gekomen. Hij is het licht voor alle mensen. Deze blijde boodschap van Kerst verbeelden de kinderen in een knutsel.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een glas met een voet waar een (led)waxinelichtje op past
- een (led)waxinelichtje

En verder:

- glasstiften

Aan de slag:

- De kinderen zetten het glas omgekeerd op tafel.
- De kinderen tekenen op het glas zichzelf, een gezicht of iets uit het kerstverhaal.
- De kinderen zetten op de voet van het glas een (led)waxinelichtje.
- De kinderen doen hun lichtje aan.
- De kinderen zeggen met elkaar de tekst van het bijbelkaartje van vandaag op: 'Gods Zoon is het ware licht, dat schijnt voor alle mensen. Hij kwam naar de wereld.'

Tip

In plaats van glasstiften kun je ook plakkaatverf gebruiken.

De bouwstenen van de zondag

Jezus is het ware licht

15. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

'De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.'

Numeri 6:24-25

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Liza-Beth Valkema
Strip: NBG/Bart den Heeten
Werkblad 4-8 jaar: Bart den Heeten
Vormgeving: Frivista
DTP: Villa Grafica
Illustraties expeditiekaart: Bart den Heeten
Vormgeving expeditiekaart: Villa Grafica